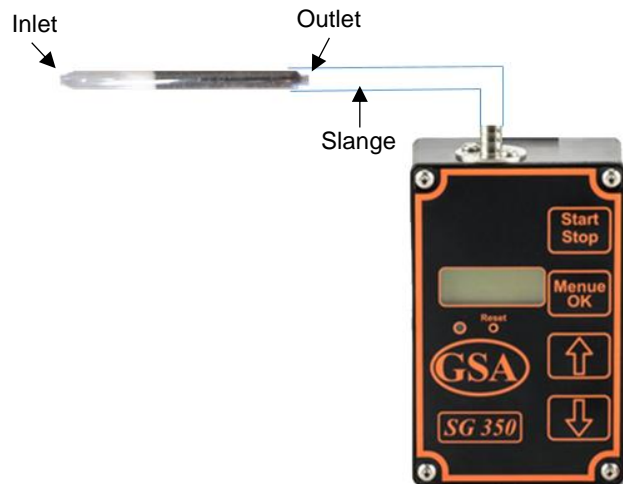

Montering av utstyr for måling av organiske løsemidler

Utstyr

Utstyret for prøvetaking av organiske løsemidler består av et adsorbentør, slange og pumpe, som vist i figur 1. Adsorbentørret har to åpninger: **inlet** og **outlet**.

Figur 1: Oppsett av adsorbentør og pumpe for måling av løsemidler. Adsorbentørret kobles til pumpen ved hjelp av en slange med den sorte delen av røret mot pumpen.

Inlet av adsorbentørret er åpningen der luften skal trekkes inn.

Outlet av adsorbentørret er åpningen som kobles til pumpen med en slange, vist i figur 1.

Pumpen som benyttes må kunne trekke tilstrekkelig luftgjennomstrømningshastighet (flow). Ved prøvetaking av løsemidler brukes vanligvis en flow på 0,050 L/min. Ved kort prøvetakingstid kan det være aktuelt å benytte høyere flow, dette vil da være oppgitt i utsendelsesbrevet. Flow-verdien finnes ved hjelp av et **flowmeter/rotameter**.

Figur 2: Adsorbentør med beskyttelseslshette.

Prøvetakingsprosessen

1. Kutt av hver ende av adsorbenttrøret med en glasskutter.
2. Pumpen kobles til outlet-åpningen på adsorbenttrøret med en slange, se figur 1. Skru på beskyttelsehette dersom dette følger med utstyret, se figur 2.
3. Mål flow ved å koble flowmeter til inlet-åpningen på adsorbenttrøret med en slange, se figur 3.
4. Flowmeteret må stå loddrett.
5. Pumpen må være satt på og ha gått i ca. 2 min før avlesning av flow-verdien (vises midt på kulen på flowmeteret). Skalaen på flowmeteret er gitt i mm. Bruk vedlagt skjema for konvertering til mL/min.

NB! Pumpen skal aldri gå uten at prøvetaker er tilkoblet, dette for å unngå forurensning av pumpen.

6. Noter flow-verdien før start av prøvetakingen (angis i L/min på prøvetakingsskjemaet) og klokkeslett.
7. Adsorbenttrøret festes med inlet pekende **ned** så nær pustesonen som mulig.
8. Start pumpen og prøvetakingen.

Det er viktig å sjekke at alle slanger og koblinger sitter som de skal og at systemet er tett før måling av flow og start av prøvetaking.

9. Noter klokkeslett og flow-verdien (L/min) ved endt prøvetaking.
10. Sett på de medfølgende proppene på adsorbenttrøret etter endt prøvetaking.
11. Prøver lagres i kjøleskap eller fryser frem innsending til STAMI.

Figur 3: Oppsett for måling av flow ved hjelp av flowmeter. Flowmeter kobles til inlet-åpningen av adsorbenttrøret med en slange. Pumpen er tilkoblet outlet-åpningen av adsorbenttrøret.